

21.4.2021

EOAK/1187/2020

**Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin**

**Esittelijä: Esittelijäneuvos Ulla-Maija Lindström**

## **VEROHALLINNON PÄÄTÖS ULOSOTON KESKEYTTÄMISESTÄ**

### **1 KANTELU**

Kantelija pyysi tutkimaan Verohallinnon menettelyn. Kantelijan mukaan hän oli 10.1.2020 hakenut Verotuksen oikaisulautakunnalta oikaisua Verohallinnon päätökseen 26.9.2019 ja pyytänyt verojen täytäntöönpanon kieltoa. Verohallinto oli antanut täytäntöönpanon kieltoa koskevaan vaatimukseen päätöksen 22.1.2020. Sen mukaan "Verohallinto keskeyttää verojen ulosoton rajoitetusti. Ulosottoviranomainen voi ulosmitata omaisuuttasi, mutta ei saa myydä sitä". Perusteluina todettiin että "Asian käsittelyn tässä vaiheessa ei ole ilmennyt perusteita ulosoton kieltämiseen nyt hyväksytyä laajemmalti."

Kantelun mukaan käytännössä kyseinen Verohallinnon päätös tarkoitti, että kihlakunnanvouti ulosmittaa kantelijan omaisuuden mukaan lukien palkan, koska se katsoo sen olevan ulosottokaassa olevaa omaisuutta. Kantelija piti Verohallinnon päätöstä eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisun 2089/4/07 vastaisena. Kysymyksessä oli luonnollisen henkilön verotukseen liittyvä muutoksenhakuasia, joka olin todettu Verohallinnon puolelta ei ilmeisen aiheettomaksi. Päätös kuitenkin johtaa valittajan palkan ulosmittaamiseen. Kantelun mukaan Verohallinnon päätös palkan ulosmittauksesta merkitsee sitä, että luonnollinen henkilö ei pysty enää puolustamaan oikeutta kyseisen muutoksenhan aikana, mikä heikentää oikeusturvaa niin merkittävästi, että oikeusturva voidaan katsoa kadonneeksi.

### **2 SELVITYS**

Kantelun johdosta hankittiin selvitys Verohallinnon Henkilöverotusyksikön ja Verotuksen oikaisulautakunnan selvityksen sekä Esikunta- ja oikeusyksikön lausunto (liitteinä).

### **3 RATKAISU**

Verohallinnon selvityksistä ja lausunnosta ilmenevät sovellettavat oikeusohjeet. Niistä mainitsen seuraava.

### 3.1 Muutoksenhakua käsittelevä viranomainen

Verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain 12 §:ssä säädetään keskeytysmääräyksen edellytyksistä. Pykälän mukaan viranomaisen (muutoksenhakuviranomainen), joka käsittelee 1) julkisen saatavan määräämistä tai maksuunpanoa koskevaa säännönmukaista valitusta tai perustevalitusta taikka 2) verotusta tai ennakoperintää koskevaa oikaisuvaatimusta, tulee viipymättä pyynnöstä tai omasta aloitteesta kieltää saatavan ulosotto tai määrätä se keskeytettäväksi (keskeytysmääräys), jollei valitus tai oikaisuvaatimus ole ilmeisen aiheeton.

Verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain 17 §:ssä säädetään keskeytysmääräyksen voimassaolosta ja muutoksenhausta. Pykälän 1 momentin mukaan annettu keskeytysmääräys on voimassa, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Keskeytyksen jatkuminen pääasiassa annetun ratkaisun jälkeen edellyttää kuitenkin, että velallinen osoittaa hakenensa muutosta verotusta tai ennakoperintää koskevassa oikaisuasiassa 60 päivän kuluessa ratkaisun tiedoksisaannista. Muussa asiassa täytäntöönpano jatkuu, kun ratkaisun antamisesta on kulunut kolme kuukautta, jollei velallinen osoita, että hän on hakenut muutosta määräajassa tai että muutoksenhakuaikaa on jäljellä. Pykälän 2 momentin mukaan keskeytysasiassa annettuun ratkaisuun ei saa hakea erikseen muutosta.

Verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain 18 §:ssä säädetään keskeytysmääräyksen käsittelystä. Pykälän 1 momentin mukaan muutoksenhakuviranomainen saa määrätä puheenjohtajansa, jäsenensä tai esittelijänsä käsittelemään ja ratkaisemaan keskeytyspyyntöjä. Pykälän 2 momentin mukaan suoraan muutoksenhakuviranomaiselle tullut keskeytyspyyntö tulee ratkaista heti. Ulosottomiehen kautta 15 §:n 2 momentin mukaisesti tullut keskeytyspyyntö tulee ratkaista kolmen viikon kuluessa sen saapumisesta muutoksenhakuviranomaiselle.

Verotusmenettelystä annetun lain 51 a §:ssä säädetään täydentävästä verotuspäätöksestä. Pykälän 1 momentin mukaan, jos verovelvollinen ilmoittaa oikaisuvaatimuksella tulon, vähennyksen tai muun 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun tiedon, jota hän ei ole aikaisemmin ilmoittanut tai johon verotuspäätös ei ole muutoin perustunut, Verohallinto toimittaa verotuksen tältä osin ja tekee asiassa verovuoden verotusta täydentävän verotuspäätöksen. Täydentävä verotuspäätös tehdään muutoin noudattaen, mitä verotuksen oikaisusta 55, 56 ja 57 §:ssä säädetään. Oikaisuvaatimuksen tutkimatta jättämisestä ei tehdä päätöstä. Pykälän 2 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettu asia voidaan ratkaista oikaisuvaatimusta koskevassa menettelyssä, jos asia kuuluu samaan asiakokonaisuuteen samanaikaisesti vireillä olevan oikaisuvaatimuksen kanssa tai asioiden ratkaiseminen yhdessä on muusta vastaavasta syystä perusteltua. Asian käsittelemisestä oikaisuvaatimusta koskevassa menettelyssä on tällöin ilmoitettava verovelvolliselle. Pykälän 3 momentin mukaan Verohallinto voi käsitellessään täydentävää verotuspäätöstä koskevaa asiaa kieltää saatavan täytäntöönpanon tai määrätä täytäntöönpanon keskeytettäväksi. Menettelyyn sovelletaan,

mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään täytäntöönpanon keskeyttämisestä verotusta koskevan oikaisuvaatimuksen johdosta. Verohallintoon sovelletaan tällöin, mitä mainitussa laissa säädetään muutoksenhakuviranomaisesta.

Muun ohella edellä mainittu säännös säädettiin 1.5.2018 voimaan lailla (15/2018). Lain esitöiden (HE 97/2017 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan täytäntöönpanon kieltämisestä ja keskeyttämisestä seuraavaa.

Pykälän 3 momentin mukaan Verohallinto voisi täydentävää verotuspäätöstä koskevaa asiaa käsitellessään kieltää saatavan täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi. Muutoin keskeytysmääräyksen sovellettaisiin niitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain säännöksiä, jotka koskevat täytäntöönpanon keskeyttämistä verotusta koskevan oikaisuvaatimuksen johdosta. Verohallintoon sovellettaisiin mainitun lain säännöksiä muutoksenhakuviranomaisesta sen käsitellessä täytäntöönpanon keskeyttämistä koskevaa asiaa täydentävää verotuspäätöstä koskevan asian yhteydessä. Täytäntöönpanon kieltäminen tai keskeytys haettaisiin Verohallinnolta ja se myönnettäisiin samoin edellytyksin, oikeusvaikutuksin ja rajoituksin kuin oikaisuvaatimuksen yhteydessä. Kuten oikaisuvaatimuksenkin käsittelyn yhteydessä, Verohallinto voisi kieltää tai keskeyttää täytäntöönpanon myös viran puolesta. Sovellettaessa verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain 17 §:ää täydentävää verotuspäätöstä pidettäisiin mainitussa pykälässä tarkoitettuna verotuksen oikaisuasiassa annettuna päätöksinä. Keskeytysmääräys annettaisiin esimerkiksi siinä tapauksessa, että verovelvollinen ilmoittaa uuden perustellun vähennysvaatimuksen, jonka hyväksymisen johdosta verovelvolliselta perittävän veron määrä tulisi todennäköisesti alenemaan.

Henkilöverotusyksikön selvityksen mukaan Verohallinto käsittelee kaikki oikaisuvaatimukset joko laatimalla niistä päätösesitykset verotuksen oikaisulautakunnalle tai tekemällä suoraan hyväksytyt päätöksen oikaisuvaatimukseen. Täytäntöönpanon keskeytysvaatimukset tulee käsitellä viipymättä ja Verohallinto on asettanut niiden käsittelylle tavoitekäsittelyajaksi kolme päivää. Verohallinto on ohjeistanut laissa asetetun oikaisuvaatimuksen katsomisen ilmeisen aiheettomaksi kynnysen todella korkeaksi. Verohallinto on keskittänyt henkilöasiakkaiden täytäntöönpanon keskeytysvaatimukset käsiteltäväksi Pohjois-Suomen verotoimiston yhden ryhmän tehtäväksi.

Edelleen selvityksessä todetaan, että kantelija jätti 10.1.2020 vapaa-muotoisella paperilomakkeella verotuksen oikaisulautakunnalle oikaisuvaatimuksen ja täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen verovuodelta 2017 Verohallinnon 26.9.2019 antamasta verotuksen oikaisupäätöksestä. Päätös rajoitetusta täytäntöönpanon keskeyttämisestä tehtiin 22.1.2020. Koska oikaisuvaatimus sisältäen vaatimuksen täytäntöönpanon kieltämisestä oli jätetty paperilla, oli vaatimuksen viemisessä sähköiselle työjonolle 5-7 päivän viive. Henkilöverotusyksikön sekä Esikunta- ja oikeusyksikön mukaan päätös oli annettu laissa tarkoitetulla tavalla viipymättä, vaikka kolmen päivän tavoitekäsittelyaikaan ei tässä tapauksessa olekaan päästy.

Viitaten saatuihin selvityksiin ja lausuntoon sekä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain ja verotusmenettelystä annetun lain esitöihin, minulla ei ole perusteita epäillä, että Verohallinnon menettelyssä täytäntöönpanon kieltä koskevan vaatimuksen käsittelyssä olisi tältä osin ilmennyt toimenpiteitä edellyttävää lainvastaista menettelyä tai velvollisuuden laiminlyöntiä.

### 3.2 Verohallinnon päätös ulosoton keskeyttämisestä

Perustuslain 21 §:ssä säädetään oikeusturvasta. Pykälän 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Pykälän 2 momentin mukaan käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla.

Hallintolaissa säädetään hyvästä hallinnosta ja hallintoasiassa noudatettavasta menettelystä.

Hallintolain 8 §:ssä säädetään neuvonnasta. Pykälän 1 momentin mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin.

Hallintolain 45 §:ssä säädetään päätöksen perustelemisesta. Pykälän 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Edellä mainitun verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain 12 §:n mukaan muutoksenhakuviranomaisen tulee kieltää saatavan ulosotto tai määrätä se keskeytettäväksi (keskeytysmääräys), jollei valitus tai oikaisuvaatimus ole ilmeisen aiheeton.

Verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain 19 §:ssä säädetään ulosottokaaren keskeytysmääräysten soveltamisesta. Pykälän mukaan keskeytysmääräyksen antamisesta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä ulosottokaaren 10 luvun 20 ja 22 §:ssä, 23 §:n 2 momentissa sekä 24 ja 26 §:ssä säädetään.

Ulosottokaaren 10 luvussa säädetään muun ohella täytäntöönpanon keskeyttämisestä. Luvun 22 §:ssä säädetään keskeytysmääräyksen sisällöstä. Pykälän 1 momentin mukaan keskeytysmääräyksessä täytäntöönpano voidaan osittain tai kokonaan keskeyttää seuraavasti 1) määräys rajoitetaan koskemaan osaa ulosottooperusteissa asetetuista velvoitteista tai osaa vaatimuksen määrästä, 2) määräys rajoitetaan koskemaan tiettyä omaisuutta, 3) määräyksessä sallitaan omaisuuden

ulosmittaus, mutta kielletään myynti tai varojen tilitys tai 4) määräys annetaan muulla tavalla osittaisena.

Eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen toimiessaan apulais-oikeusasiamiehenä arvioi päätöksessään 27.8.2008 diaarinumero 2089/4/07 Uudenmaan veroviraston päätöstä ulosoton kieltoa koskevan vaatimukseen muun ohella seuraavasti.

Verovelvollisen oikaisuvaatimuksessa esitetyn täytäntöönpanon kieltoa tai keskeytystä koskevan vaatimuksen käsittely verovirastossa on hallintoasian käsittelyä. Verotusmenettelystä annetun lain nojalla päätös on perusteltava, jos siinä poiketaan oikaisuvaatimuksesta. Hallintolain mukaan päätöksen perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Päätös voidaan jättää perustelematta, jos se on ilmeisen tarpeetonta.

Verovirasto on päättäessään veroulosottolain nojalla yhtiön oikaisuvaatimuksessa esitetystä täytäntöönpanon kieltoa tai keskeytystä koskevasta vaatimuksesta voinut ratkaista ja ottaa kantaa vain siihen, onko kiello tullut määrätä, vai onko oikaisuvaatimus ollut ilmeisen aiheeton. Veroviraston päätöksen perusteluna on kuitenkin ollut, että hakemus on hylätty, koska sen hyväksymiselle ei ilmennyt veroulosottolaissa tarkoitettuja syitä. Päätöksessä todettiin, että verovirasto voi kieltää ulosoton, jos hakija asettaa ulosottomiehelle vakuuden verojen ja maksujen maksamisesta.

Veroulosottolain mukaan verovirasto voi kieltää saamisen ulosottamisen, jollei oikaisuvaatimus ole ilmeisen aiheeton. Kiellon ehdoksi voidaan määrätä, että ulosottomiehelle asetetaan vakuus saamisen maksamisesta. Veroulosottolakia koskevan lainmuutoksen esitöiden mukaan oikeusturvasyistä lähtökohtana on, että asioissa, jotka pannaan täytäntöön ilman tuomioistuimen antamaa tuomiota, kiello- tai keskeytyshakemukset hyväksytään. Kun kiello- tai keskeytyshakemuksen hylkääminen on siten lain esitöiden valossa poikkeuksellista, tämä korostaa näiden päätösten perustelemista siten, että niistä ilmenee syy ja peruste, miksi oikaisuvaatimusta on pidetty aiheettomana tai miksi määräyksen ehtona on vakuuden asettaminen saamisen turvaamiseksi.

Veroviraston päätöksessä ei ole ilmoitettu näitä syitä ja perusteita.

Vuoden 2008 alussa voimaan tullut verotäytäntöönpanolaki on näkemykseni mukaan korostanut keskeytysmääräyksen perusteluvelvollisuuden täsmällisyysvaatimusta. Lain esitöiden mukaan tarkoituksena ei sinänsä ollut muuttaa veroulosottolain mukaista sääntelyä siltä osin kuin

laissa säädetään muutoksenhakuviranomaisen keskeytysmääräyksen antamisen edellytyksistä. Keskeytysmääräyksen edellytyksiä koskevan pykälän mukaan muutoksenhakuviranomaisen tulee viipymättä tai omasta aloitteesta kieltää saatavan ulosotto tai määrätä se keskeytettäväksi, jollei valitus tai oikaisuvaatimus ole ilmeisen aiheeton. Säännöksen ehdoton sanamuoto kuitenkin käsitökseni mukaan kaventaa sitä harkintavaltaa, joka muutoksenhakuviranomaisella oli veroulosottolain nojalla. Tämä puolestaan korostaa velvollisuutta ilmoittaa päätöksessä, minkä seikkojen ja selvitysten perusteella keskeytysmääräystä koskevaa hakemusta on pidetty ilmeisen aiheettomana.

---

Apulaisoikeusasiamies saattoi käsityksensä veroulosottolain nojalla annettujen ja nyt voimassa olevan verotäytäntöönpanolain nojalla annettavien veroviranomaisen kielteisten keskeytysmääräysten perusteluvelvollisuudesta Uudenmaan veroviraston tietoon.

Verohallinnon kantelijan vaatimukseen antaman päätöksen 22.1.2020 mukaan Verohallinto keskeytti ulosoton rajoitetusti. Ulosottoviranomainen voi ulosmitata omaisuutta, mutta se ei saa myydä sitä. Päätöksen perusteluina ilmoitettiin, että asian käsittelyn tässä vaiheessa ei ole ilmennyt perusteita ulosoton kieltämiseen nyt hyväksytyä laajemmalti. Sovellettuina oikeusohjeina päätöksessä ilmoitettiin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain 12-19 §.

Kantelija oli ollut päätöksen johdosta yhteydessä Verohallintoon. Hän oli tiedustellut perusteita sille, miksi verojen ulosotto oli kielletty rajoitetusti. Kantelija oli viitannut edellä mainittuun apulaisoikeusasiamiehen ratkaisuun. Kantelijalle vastattiin, että hänen oikaisuvaatimustaan ei pidetty ilmeisen aiheettomana, koska hänelle oli myönnetty täytäntöönpanon keskeytys. Tosin täytäntöönpanoa ei keskeytetty kokonaan vaan täytäntöönpanon tietyt toimenpiteet oli keskeytetty. Vastauksen mukaan rajoitettu keskeytysmääräys annetaan silloin, kun vero on jo ulosotossa. Näin halutaan varmistaa, että vero saadaan perittyä. Kantelija lähetti uuden viestin, jossa hän totesi, että vastauksessa ei viitattu yhteenkään pykälään tai asetukseen, johon päätöksen rajoitettu keskeytysmääräys perustui. Se puuttui myös päätöksen perusteluista. Kantelijalle vastattiin viittaamalla verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain 19 §:ään ja ulosottokaaren 10 luvun 22 §:n 1 momentin 3 kohtaan, joiden säännösten nojalla keskeytysmääräyksessä täytäntöönpano voidaan osittain tai kokonaan keskeyttää siten, että omaisuuden ulosmittaus sallitaan, mutta kielletään myynti tai varojen tilitys.

Verohallinnon Henkilöverotusyksikön selvityksen mukaan kantelijan oikaisuvaatimuksen ja täytäntöönpanon keskeyttämisvaatimuksen kohteena oleva veron määrä oli 3 627,36 euroa. Täytäntöönpanon

kieltämistä koskevasta vaatimuksesta oli muodostunut vaihe "Perinnän arvio", koska kantelijan kokonaisverovelan määrä oli ollut merkittävä 148 258 euroa. Asia ei kuitenkaan tietojärjestelmän merkintöjen mukaan käynyt Verohallinnon Veronkantoyksikössä arvioitavana, sillä sen oli kuitannut hoidetuksi sama Henkilöverotusyksikön virkailija, joka päätöksenkin on tehnyt. Perinnän arvio -tapauksissa Veronkantoyksikkö ei tee päätöstä täytäntöönpanon kieltovaatimukseen vaan antaa arvion siitä, tulisiko kiello antaa kokonaisena vai rajoitettuna. Voimassa olevan sisäisen työmenettelyohjeistuksen mukaan rajoitettua kiello voidaan suositella muun muassa, jos asiakkaalla on muuta verovelkaa, muutoksenhaun kohteena oleva vero on lähetetty ulosottoon; peruste on erityisen painava, jos veron perusteella on tehty ulosmittaus, vero perustuu tarkastuksen perusteella tehtyyn maksuunpanoon ja verotarkastuksesta käy ilmi, että kyse on selvästä ja tahallisesta laiminlyönnistä. Henkilöverotusyksikön mukaan, vaikka tietojärjestelmän tietojen perusteella ei ole havaittavissa, että tapauksessa olisi pyydetty Veronkannan arviota asialle, oli perusteet täytäntöönpanon kiellopäättöksen antamiselle rajoitettuna olleet olemassa, koska kantelijan kokonaisverovelan määrä on ollut huomattava.

Selvityksen mukaan päätös rajoitetusta täytäntöönpanon keskeyttämisestä oli tehty 22.1.2020. Kantelija oli ollut päätöksen saatuaan yhteydessä Verohallintoon sekä puhelimitse että sähköpostilla ja tiedustellut perusteluita täytäntöönpanon keskeytyksen myöntämisestä ainoastaan rajoitettuna. Kantelun liitteenä olevan viestinvaihdon ja Pohjois-Suomen vero toimiston siihen antaman selvityksen perusteella kantelijalle ei onnistuttu selvittämään Verohallinnon menettelyä ja perusteluita hänen saamalleen päätökselle. Tämän johdosta kantelija oli tehnyt asiasta kantelun eduskunnan apulaisoikeusasiamiehelle.

Henkilöverotusyksikkö piti rajoitettua täytäntöönpanon kielloa koskevaa päätöstä lainmukaisena ratkaisuna kantelijan asiassa. Päätöksen perusteluissa todetaan ainoastaan, että asian käsittelyn tässä vaiheessa ei ole ilmennyt perusteita ulosoton kieltämiseen nyt hyväksytyä laajemmalti. Päätöksessä ilmoitetut sovelletut oikeusohjeet ovat laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta 12-19 §. Verohallinnon mukaan päätöksen perustelut olivat nykykäytännön mukaiset. Päätöksen perusteluissa ei kuitenkaan yksilöidä, minkä johdosta rajoitettuun täytäntöönpanon kiellopäättöksen oli päädytty.

Henkilöverotusyksikön mukaan Verohallinto tulee tarkentamaan ohjeistustaan täytäntöönpanon kielloa koskevien päätösten perustelemissa. Se totesi myös, ettei kantelijan tiedusteluihin päätösten perusteluista kyetty vastaamaan sillä tavoin, että kantelija olisi saanut riittävät tiedot Verohallinnon täytäntöönpanon kielloa koskevien vaatimusten käsittelyyn liittyvistä menettelyistä tai päätöksensä perusteluista. Yksikkö pahoitteli asian perustelussa ilmenneitä puutteita ja kantelijalle aiheutunutta vaivannäköä asiansa selvittämiseksi. Esikunta- ja oikeusyksikkö kiinnitti lausunnossaan Henkilöverotusyksikön huomiota täytäntöönpanon keskeytystä koskevien päätösten asianmukaiseen perustelemiseen, jotta niistä kävisi selvästi ilmi perusteet ja säännökset, joihin päätös perustuu.

Arvioin Verohallinnon menettelyä seuraavasti.

Verohallinnon Henkilöverotusyksikön selvityksen mukaan kantelijalle annetun täytäntöönpanon keskeytysmääräystä koskevan päätöksen perustelut olivat nykykäytännön mukaiset. Selvityksen perusteella Verohallinnon käytäntönä on siten yleisesti ollut, ettei sen päätöksistä ilmene perusteet, joihin annetut ratkaisut ovat perustuneet eikä siten syy ja peruste, miksi täytäntöönpanonkielto on annettu vain osittaisena. Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen oli jo runsaat kymmenen vuotta sitten korostanut ratkaisussaan Verohallinnon velvollisuutta ilmoittaa päätöksessään, minkä seikkojen ja selvitysten perusteella keskeytysmääräystä koskevaa hakemusta oli pidetty ilmeisen aiheettomana. Vaikka Verohallinnolla on sisäiset työmenettelyohjeet, joiden nojalla täytäntöönpanon keskeytysmääräys voidaan antaa osittaisena, näitä perusteita ei Verohallinnossa noudatetun käytännön mukaan ole kirjoitettu päätöksen perusteluihin. Verohallinnon päätökset eivät näin ollen ole täyttäneet hallintolaissa säädettyä päätöksen perustelovelvollisuutta, kun niistä ei ole ilmennyt, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet asian ratkaisuun.

Totean, että päätöksen perustelovelvollisuudella on keskeinen merkitys asianosaisen oikeusturvan kannalta. Asianosaisen on saatava tietää, mitkä seikat ovat johtaneet häntä koskevan ratkaisun tekemiseen. Perustelujen täsmällisyydellä ja selkeydellä on merkitystä myös viranomaistoimintaa kohtaan tunnetun yleisen luottamuksen kannalta. Hallintolain mukaan päätöksen perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet asian ratkaisuun. Asian ratkaisuun vaikuttavina tosiseikkoina tulee mainita ne, jotka välittömästi tukevat päätöksen lopputulosta. Kantelijan täytäntöönpanon kieltoa koskevaan vaatimukseen annettu päätös eivätkä muutkaan Verohallinnon tämän käytännön mukaiset päätökset täyttäneet lain vaatimuksia, kun niistä ei ilmennyt, mitkä tosiseikat olivat johtaneet täytäntöönpanon kiellon myöntämiseen vain osittaisena. Käsitykseni mukaan, kun täytäntöönpanonkielto annetaan vain osittaisena, sovellettavana oikeusohjeena päätöksessä tulisi myös ilmoittaa ratkaisun perusteena oleva ulosotto-kaaren säännös.

Se, ette kantelijalle annetussa päätöksessä avoimesti ilmoitettu päätöksen perusteena olleita seikkoja ja selvityksiä, lienee osaltaan vaikuttanut siihen, että myöskään kantelijan tiedusteluihin ei annettu vastauksia, joista olisi asianmukaisesti ilmennyt päätöksenteon perusteet. Myöskään kantelijalle annettu neuvonta ei täyttänyt hyvän hallinnon vaatimuksia.

Käsitykseni mukaan Verohallinnon menettely oli lainvastainen.

#### 4 TOIMENPITEET

Saatan edellä esittämäni käsitykset Verohallinnon täytäntöönpanon kieltoa koskevien päätösten perustelovelvollisuuden lainvastaisesta laiminlyönnistä ja laiminlyönnistä vastata asianmukaisesti päätöksenteon perusteita koskeviin tiedusteluihin Verohallinnon tietoon.



Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen tästä päätöksestäni Verohallinnolle.

Muilta osin asia ei ole johtanut enempään.